

پیامدهای بحران مالی اخیر بر بانک‌های اروپا

گروه تحقیقات اقتصادی بانک خاورمیانه

اسفند ۱۳۹۲

چکیده

بحران مالی اخیر در آمریکا که عمدتاً ناشی از پرداخت وام‌های مسکن با وثیقه ناکافی در سال‌های ۹-۲۰۰۸ بود، کمابیش به همان دلایل از اواخر سال ۲۰۰۹ در اروپا گسترده شد و از جمله بانک‌ها را متأثر ساخت. در این بین بانک‌های حوزه یورو به دلیل عدم رعایت برخی استانداردهای بانکی که طبق پیمان ماستریخت نیز به آنها ملزم بودند، به نسبت دیگر کشورهای عضو اتحادیه اروپا در وضعیت نامناسب‌تری قرار گرفتند. این گزارش به بررسی تحولات سال‌های اخیر در بانک‌های اروپایی، به خصوص در ۱۷ کشور حوزه یورو می‌پردازد.

مهمترین عرصه‌های بروز بحران یونان و قبرس، و در لایه بعدی ایرلند، پرتغال، ایتالیا و اسپانیا بود ولی بقیه کشورها نیز به درجات مختلف از آن متأثر شدند. به طور کلی آثار بحران مالی در ۱۷ کشور حوزه یورو شدیدتر از ۱۰ کشور دیگر اتحادیه اروپا، و در ۲۷ کشور اتحادیه اروپا شدیدتر از دیگر کشورهای اروپایی بود. در سال ۲۰۱۳ تعداد مؤسسات پولی و مالی در منطقه یورو در مقایسه با سال قبل از آن ۴/۸ درصد کاهش، حجم دارایی‌هایشان ۶/۹ درصد، حجم سپرده‌هایشان ۳/۲ درصد، و حجم وام‌هایشان نیز ۵/۶ درصد کاهش یافت. در این بین طی سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۳ حجم وام‌های معوق و مشکوک الوصول به کل وام‌ها نیز از ۲/۲ درصد به ۷/۲ درصد افزایش یافت. این تحولات با سقوط سهام بسیاری از بانک‌ها در حوزه یورو - تا حد ۹۰ درصد در قبرس در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ - و بسته شدن برخی بانک‌ها و کاهش شعبات برخی دیگر و نیز تعدیل کارکنان همراه بوده است.

رویکرد بانک‌ها برای مقابله با بحران مالی، دقت بیشتر در وام‌دهی و افزایش سرمایه بوده است. در سال ۲۰۱۳ سرمایه مؤسسات پولی و مالی حوزه یورو به نسبت سال قبل از آن ۲/۴ درصد، و به نسبت سال ۲۰۰۷، ۴۲/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

فهرست مطالب

۲.....	بحران مالی اروپا.....
۶.....	اثرات بحران مالی بر مؤسسات پولی و مالی.....
۶.....	تعداد مؤسسات، شعب و کارکنان.....
۷.....	دارایی‌ها.....
۱۰.....	سپرده‌ها.....
۱۰.....	وام‌ها.....
۱۲.....	نسبت وام به سپرده.....
۱۳.....	سرمایه مؤسسات پولی و مالی.....
۱۴.....	بازدهی سهام.....
۱۴.....	تحولات در ابزارهای پرداخت.....
۱۶.....	پیوست‌های ۱ تا ۱۰.....

بحران مالی اروپا

کشورهای عضو اتحادیه اروپا در سال ۱۹۹۲ در شهر ماستریخت هلند در مورد ایجاد واحد پولی مشترک - که بعدها یورو نام گرفت - به توافق رسیدند. برای پیوستن به این واحد پولی، کشورهای داوطلب می‌بایست حائز شرایطی در رابطه با کسری بودجه، نرخ تورم، نرخ بهره و سایر پیش نیازهای پولی می‌بودند.^۱ در سال ۱۹۹۹ حوزه یورو شامل ۱۱ کشور آلمان، فرانسه، ایتالیا، اتریش، بلژیک، فنلاند، ایرلند، لوکزامبورگ، هلند، پرتغال و اسپانیا بود و پس از آن به تدریج کشورهای یونان (۲۰۰۱)، اسلوانی (۲۰۰۷)، مالت و قبرس (۲۰۰۸)، اسلواکی (۲۰۰۹) و استونی (۲۰۱۱) نیز به آن پیوستند تا تعداد فعلی کشورهای حوزه یورو به ۱۷ برسد. در حال حاضر دیگر کشورهای عضو اتحادیه اروپا که هنوز به حوزه یورو نپیوسته اند عبارتند از بریتانیا، سوئد، دانمارک، بلغارستان، لهستان، رومانی، چک، مجارستان، لتونی، لیتوانی و کرواسی.^۲

در اوایل دهه ۲۰۰۰ اقتصاد جهان از ثبات نسبی همراه افزایش درآمدها و پس اندازها برخوردار بود بطوری که در سال ۲۰۰۷ حجم پس انداز قابل سرمایه‌گذاری در جهان به ۷۰ هزار میلیارد دلار رسید. بخش بزرگی از این حجم در بانک‌های آمریکایی پس انداز شد و به دنبال آن قدرت وام‌دهی این بانک‌ها افزایش و درجه سخت‌گیری آن‌ها در اعطای وام کاهش یافت. در این میان بخش مسکن مهمترین بخش وام گیرنده از بانک‌ها بود.

اولین نشانه‌های بحران در سال ۲۰۰۶ نمایان شد. بسیاری از خریداران مسکن در آمریکا به دلیل آنکه به تدریج نرخ سود وام‌ها افزایش می‌یافت در حالی که قیمت مسکن رو به کاهش بود، نتوانستند بدهی خود را به بانک‌ها پرداخت کنند و لذا مجبور به واگذاری مسکن خود شدند و این امر روند کاهش قیمت مسکن را تشدید کرد. بحران در سال ۲۰۰۷ سرعت بیشتری به خود گرفت به گونه‌ای که تا ژوئیه ۲۰۰۸ رقمی معادل ۴۳۵ میلیارد دلار به بانک‌های آمریکا خسارت مالی وارد شد. بحران به زودی از بخش مسکن به بازار سهام و بخش تولید انتقال یافت و در نتیجه منجر به کاهش درآمدها و کاهش تقاضا گردید.

به دنبال ورشکستگی بانک سرمایه‌گذاری لیمن برادرز در سپتامبر ۲۰۰۸، بحران مالی جهانی اوج گرفت و لذا کشورهای جهان از آمریکا گرفته تا چین طیف گسترده‌ای از سیاست‌های حمایتی پولی و مالی را برای مهار پیامدهای بحران جهانی بر اقتصادهای خود آغاز کردند. اتحادیه اروپا نیز در نوامبر ۲۰۰۸ بسته کمک مالی ۲۰۰ میلیارد یورویی را برای حمایت از اقتصاد ۲۷ کشور عضو به تصویب رساند. اقدامات هماهنگ

^۱ کشورهای عضو یورو در اتحادیه اروپا تعهد دارند که کسری بودجه سالانه خود را به زیر ۳ درصد برسانند. این شرط، به منظور حفظ ثبات اقتصادی اتحادیه اروپا تعیین شده است. اما در سال ۲۰۱۰، میانگین کسری بودجه کشورهای عضو اتحادیه اروپا به بیش از ۶ و نیم درصد رسید. در سال ۲۰۱۲ نسبت کسری بودجه یونان به تولید ناخالص داخلی ۱۳/۷ درصد، ایتالیا ۵/۳ درصد، پرتغال ۸ درصد و اسپانیا به ۹/۵ درصد رسید و این کشورها را در وضع بحرانی قرار داد.

^۲ به دلیل عدم دسترسی به آمار مورد نیاز کشور کوچک کرواسی - که به عنوان بیست و هشتمین و آخرین عضو اتحادیه اروپا در ژوئیه ۲۰۱۳ به این اتحادیه پذیرفته شد- در این گزارش کرواسی در زمره کشورهای اروپایی خارج از اتحادیه اروپا قرار داده شده است.

کشورهای جهان در نهایت به رکود اقتصادی حاصل از بحران مالی پایان داد، بطوری که ماه ژوئن ۲۰۰۹ رسماً به عنوان پایان دوره رکود در آمریکا اعلام شد. اما به دلایلی چون وابستگی متقابل اقتصادی اروپا به آمریکا، حجم بالای مبادلات اقتصادی و تجاری در حوزه فرا آتلانتیک، تسهیل وام‌دهی مشابه در بانک‌های اروپایی، صدور و فروش وسیع اوراق قرضه با بهره نسبتاً پایین برای گسترش فعالیت‌های دولت‌های اروپایی در دوره رونق، و عدم توازن این کشورها با کشورهایی همانند چین که منجر به کسری بودجه این کشورها شده بود، این بحران به اروپا سرایت کرد و منجر به کاهش تولید ناخالص داخلی اروپا در سال ۲۰۰۹ و شکل‌گیری "بحران بدهی‌ها" شد.

انتشار گزارش‌های نگران‌کننده از وضعیت مالی دولت یونان در زمستان ۲۰۰۹، شرایط مالی و اقتصادی را برای این منطقه و در ادامه برای دیگر کشورهای جهان به کلی دگرگون ساخت^۳ و باعث تنزل شدید بهای سهام در بازارهای مالی اروپایی، آسیایی و آمریکا شد.

با بروز بحران، درآمدهای کشورهای بحران زده و در نتیجه درآمد مالیاتی آن دولت‌ها کاهش یافت. از سوی دیگر هزینه‌های دولت‌ها از قبیل بیمه بیکاری افزایش یافت که منجر به ناتوانی دولت در بازپرداخت دیون قبلی گردیده و با نااطمینانی نسبت به بازپرداخت اوراق قرضه دولتی منتشر شده که بخش اعظمی از دارایی‌های بانک‌ها را تشکیل می‌داد همراه شد. نگرانی در مورد بازپرداخت دیون قبلی باعث شد تا استقراض مجدد برای این منظور از طریق صدور اوراق قرضه جدید هم دشوار شود زیرا خریداران اوراق جدید، بدون دریافت بهره سنگین، حاضر به قبول ریسک خریداری آن‌ها نبودند. در مجموع، ارزش اوراق قرضه این دولت‌ها در بازار کاهش یافت و باعث شد که دارندگان عمده این اوراق، به خصوص بانک‌ها، با انبوهی از دیون دولتی مواجه شوند که بخشی از ارزش خود را از دست داده بود و در صورت اعلام ناتوانی دولت‌های صادر کننده در تأدیه اصل آنها، کاملاً بی ارزش شده و سرمایه بانک‌ها را از میان می‌برد.

اتحادیه اروپا در آوریل ۲۰۰۹ به کشورهای فرانسه، اسپانیا، ایرلند، و یونان برای کاهش کسری بودجه اخطار داد. در دسامبر ۲۰۰۹، دولت یونان اعلام کرد که بدهی‌های این کشور به ۳۰۰ میلیارد یورو رسیده است که معادل ۱۱۳ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور بود. با آغاز سال ۲۰۱۰، اتحادیه اروپا اعلام کرد که کسری بودجه دولت یونان به بیش از ۱۲ درصد تولید ناخالص داخلی، یعنی چهار برابر سقف تعیین شده در پیمان ماستریخت، رسیده است. این امر منجر به کاهش ارزش یورو در برابر ارزهای دیگر همچون دلار آمریکا گردید و باعث شد تا بازارهای بورس جهان با افت چشمگیری مواجه شود.

با شدت گرفتن بحران بدهی‌های یونان و کاهش قیمت اوراق قرضه این کشور، صندوق بین‌المللی پول و اتحادیه اروپا در ماه می ۲۰۱۰ بسته نجات مالی ۱۱۰ میلیارد یورویی یونان را تصویب کردند. در تمام این

^۳ یونان بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۷ با رشد ۴٫۲ درصدی در میان کشورهای ناحیه یورو، بهترین بود و توانست از ورود خود به حوزه یورو بهره‌برداری زیادی کند و وام‌های زیادی از بازارهای بزرگ بین‌المللی دریافت کرد. اما در آغاز بحران دو صنعت بزرگ مهم یونان (توریسم و صنایع مرتبط با دریانوردی) به شدت آسیب دیدند به طوری که در سال ۲۰۰۹ درآمد این صنایع ۱۵٪ کاهش یافت.

مدت، کاهش ارزش یورو ادامه داشت و برخی کشورهای اروپایی، بخصوص ایرلند، به تدریج برای فروش اوراق قرضه خود در بازار دچار مشکل شدند. بحران بدهی‌های ایرلند در نوامبر ۲۰۱۰ شدت یافت و اتحادیه اروپا و صندوق بین‌المللی پول را مجبور به تصویب بسته نجات مالی ۸۵ میلیارد یورویی برای ایرلند کرد. شرایط اعطای این کمک، دولت ایرلند را وادار ساخت تا سخت‌ترین برنامه ریاضت اقتصادی^۴ در تاریخ ایرلند را به اجرا بگذارد.

از این زمان بحران بدهی‌های اروپا ابعاد گسترده‌تری پیدا کرد و مشکلی که با یونان و سپس ایرلند شروع شد، به پرتغال، ایتالیا، اسپانیا و قبرس نیز کشیده شد. در مارس ۲۰۱۱ دولت پرتغال برای تأمین مالی خود از اتحادیه اروپا درخواست کمک کرد و در آوریل همان سال بسته نجات مالی دیگری به مبلغ ۷۸ میلیارد یورو از طرف منطقه یورو و صندوق بین‌المللی پول به پرتغال اختصاص یافت.

هم زمان با افزایش بدبینی سرمایه‌گذاران و بالا رفتن هزینه بهره بدهی‌های دولت یونان، پارلمان این کشور در جولای ۲۰۱۱ با هدف جلب اعتماد وام‌دهندگان برنامه جدید ریاضت اقتصادی را به تصویب رساند که موجهی از نارضایتی عمومی در یونان را بدنبال آورد.

با آغاز فصل تابستان، ارزش اوراق قرضه ایتالیا و اسپانیا به شدت کاهش یافت. این موضوع تا جایی پیش رفت که بانک مرکزی اروپا، در ماه اوت ۲۰۱۱ خرید اوراق قرضه این کشورها را با هدف کاهش هزینه بدهی آن‌ها آغاز کرد. با افت شدید ارزش اوراق قرضه کشورهای گرفتار بحران، بخصوص یونان، ارزش دارایی‌ها و نقدینگی بانک‌های اروپایی، که بیش‌ترین سرمایه‌گذاری را در این اوراق داشتند، با تردید جدی سرمایه‌گذاران روبرو شد. در این بین بانک‌های قبرس نیز که حجم وسیعی از دارایی‌هایشان را اوراق قرضه یونان تشکیل می‌داد در شرایط بحران قرار گرفتند. دو بانک پاپولر قبرس و بانک قبرس که به ترتیب ۳/۴ و ۲/۴ میلیارد یورو را در بدهی‌های دولت یونان سرمایه‌گذاری کرده بودند، در بحران بدهی و مالی یونان به ترتیب ۲/۵ و ۱ میلیارد یورو زیان دیدند. با توجه به مشکلات قبرس بسته مالی ۱۰ میلیارد یورویی (یعنی ۱۲،۵۰۰ یورو به ازای هر شهروند قبرس) جهت کمک به این کشور تخصیص داده شد. قبرس حتی متوسل به دریافت مالیات از حساب بانکی افراد شد و کسانی که در حساب‌های بانکی‌شان بیش از صد هزار یورو داشتند موظف به پرداخت مالیات شدند.

کاهش ارزش سهام بانک‌های اروپایی ادامه یافت تا جایی که گروه بانکی فرانسوی- بلژیکی دکسیا در اکتبر ۲۰۱۱ تا مرز ورشکستگی و تبدیل شدن به اولین قربانی بحران مالی اروپا پیش رفت. در اکتبر ۲۰۱۱ اتحادیه اروپا با تصویب طرح افزایش توان صندوق ثبات مالی اروپا (EFSF)^۵ و با ارائه سیاستی جامع راه را برای استفاده از منابع صندوق به منظور جلوگیری از سرایت بحران به کشورهای دیگر هموار ساخت. بانک

^۴ طرحی که به کاهش و یا حذف ارائه برخی خدمات و مزایا منجر شد تا در هزینه‌های دولت صرفه‌جویی شود.

^۵ European Financial Stability Facility

مرکزی اروپا نیز در ۲۲ دسامبر ۲۰۱۱ بزرگترین تزریق اعتباری در سیستم بانکی اروپا را در ۱۳ سال گذشته آغاز کرد و ۴۸۹ میلیارد یورو به ۵۲۳ بانک برای یک دوره بلنمدت سه ساله و با نرخ ۱ درصد وام اعطا کرد. از این میزان وام، ۳۲۵ میلیارد یورو به بانک‌های یونان، ایرلند، ایتالیا و اسپانیا اختصاص یافت. بانک مرکزی اروپا به این وسیله تلاش کرد تا از توان پرداخت ۲۰۰ میلیارد یورو از بدهی‌های موعده رسیده در سه ماهه اول سال ۲۰۱۲ اطمینان یابد بطوریکه همزمان بانک‌ها قادر به ارائه خدمات و پرداخت وام به بنگاه‌ها باشند و مانع رشد اقتصادی نشوند. همچنین انتظار می‌رفت که بانک‌ها قادر به خرید اوراق قرضه دولتی باشند تا بحران بدهی‌ها بطور مؤثری بهبود یابد.

بانک مرکزی اروپا بار دیگر در ۲۹ فوریه ۲۰۱۲ و این بار به مبلغ ۵۲۹/۵ میلیارد یورو وام ارزان در اختیار ۸۰۰ بانک منطقه یورو قرار داد. در مجموع در ژوئن ۲۰۱۲ اسپانیا و ایتالیا به ترتیب ۳۶۵ و ۲۸۱ میلیارد یورو از بانک مرکزی اروپا وام گرفتند. یکی دیگر از اقدامات بانک مرکزی اروپا برای مهار مشکلات موجود، کاهش نرخ بهره به ۰/۲۵ درصد در راستای افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌های اروپا، افزایش زمان باز پرداخت وام‌های اعطایی و خرید اوراق قرضه دولتی بود.

اثرات بحران مالی بر مؤسسات پولی و مالی

آمار حاکی از افت و از هم پاشیدگی بخش بانکی اروپاست. اوضاع اقتصادی اروپا نامطلوب است و کشورهای عضو اتحادیه اروپا، رویکردهای متفاوتی را برای مقابله با شرایط موجود اتخاذ کرده‌اند. بطور کلی در ۱۷ کشور حوزه یورو تعداد و فعالیت بانکها کاهش یافته درحالی که بانکها در ۱۰ کشور منطقه غیر یورو در شرایط مناسب‌تری بسر می‌برند.^۶

تعداد مؤسسات، شعب و کارکنان

مؤسسات پولی و مالی^۷ (MFIs) شامل بانک مرکزی، مؤسسات اعتباری، صندوقهای بازار پولی و دیگر مؤسسات از این قبیل بوده و بدنه اصلی شبکه بانکی اروپا را تشکیل می‌دهند. از آنجا که در آمار بانک مرکزی اروپا، تفکیک آمار بانکها از سایر مؤسسات پولی و مالی مشکل و گهگاه ناممکن می‌باشد، و نظر به این که در سال ۲۰۱۳ بانکها و دیگر مؤسسات اعتباری^۸ (CIs) حدود ۸۷ درصد MFIs را تشکیل می‌داده‌اند، تمرکز این گزارش بر روی MFIs، و پس از آن هر جا که مقدور بوده بر روی CIs و سپس بانکها می‌باشد.

در پایان سال ۲۰۱۳ تعداد ۶،۷۱۷ مؤسسه پولی و مالی در منطقه یورو مستقر بودند که در مقایسه با سال ۲۰۱۲، ۴/۸ درصد کاهش داشته و شامل ۲۵ درصد کاهش در قبرس و ۱۷ درصد کاهش در هر کدام از کشورهای یونان و لوکزامبورگ است. این در حالی است که در ۱۷ کشور خارج از حوزه یورو اتحادیه اروپا، تعداد این مؤسسات نه تنها کاهش نیافته بلکه از ۲،۰۱۷ به ۲،۰۲۹ افزایش یافته است. در مقایسه با سال ۲۰۰۸ تعداد MFIs در حوزه یورو ۱۹/۲ درصد کاهش داشته و شامل ۴۴ درصد در لوکزامبورگ، ۳۷ درصد در قبرس، ۳۳ درصد در یونان و ۲۹ درصد در فرانسه و ایرلند بوده است.

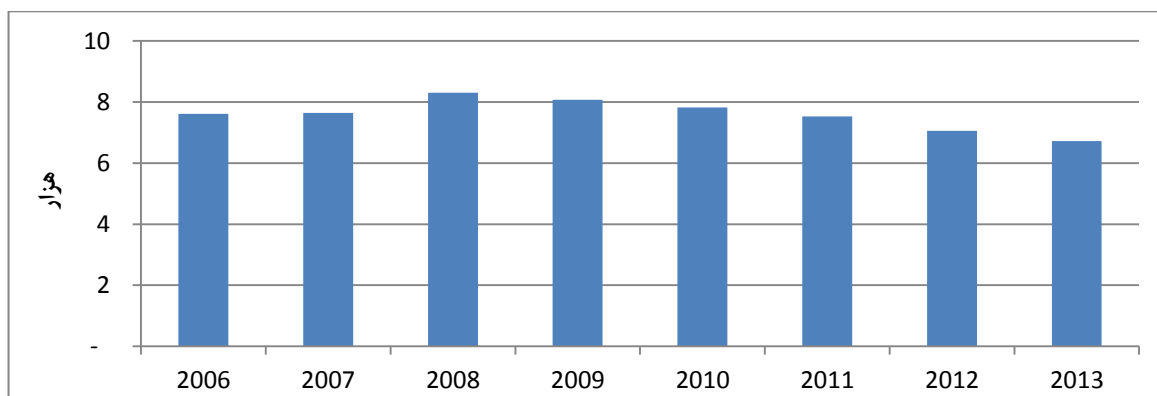
در پایان سال ۲۰۱۳، تعداد مؤسسات پولی و مالی در کل اتحادیه اروپا به ۸،۷۴۶ واحد رسید که نسبت به سال قبل ۳۳۰ واحد کاهش داشته است. این رقم در مقایسه با سال ۱۹۹۹، ۲۰ درصد پایین‌تر است. این در حالی است که در می ۲۰۰۴ با پذیرفته شدن ۱۰ عضو جدید در اتحادیه اروپا، ۱،۶۰۸ واحد، در ژانویه ۲۰۰۷ با پیوستن رومانی و بلغارستان ۷۲ واحد، و در جولای ۲۰۱۳ با پیوستن کرواسی ۵۷ واحد به تعداد این مؤسسات افزوده شده بود.

^۶ هر چند تمرکز این نوشتار بر روی مؤسسات پولی و مالی در ۱۷ کشور حوزه یورو است، اطلاعات آماری در خصوص ۱۰ کشور دیگر عضو اتحادیه اروپا و نیز بقیه کشورهای اروپایی که جزو اتحادیه اروپا نیستند در حدی که قابل دسترسی بوده، در جداول پیوست ارائه شده است.

^۷ Monetary Financial Institutions
^۸ Credit Institutions

اطلاعات کامل تر در مورد تعداد مؤسسات پولی و مالی حوزه یورو در پیوست ۲، و در مورد تعداد مؤسسات اعتباری تمام کشورهای اروپایی در پیوست ۳ آورده شده است. نمودار ۱ روند تغییرات در تعداد مؤسسات پولی و مالی را نمایش می‌دهد.

نمودار ۱: تعداد مؤسسات پولی و مالی در حوزه یورو

مأخذ: بانک مرکزی اروپا

در سال ۲۰۱۲ تعداد شعب بانک‌ها و دیگر مؤسسات اعتباری در اتحادیه اروپا با کاهش ۲/۵ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۱ و ۸/۴ درصدی نسبت به سال ۲۰۰۸ به ۲۱۸ هزار رسید. پیوست ۴ روند تحولات در تعداد شعب در کشورهای مختلف اروپا را نشان می‌دهد.

بسته شدن شعب مؤسسات اعتباری در حوزه یورو با کاهش کارکنان این مؤسسات به ۲/۱ میلیون همراه بود که به نسبت سال ۲۰۱۱، ۴/۵ درصد و به نسبت سال ۲۰۰۸، ۷/۲ درصد کاهش نشان می‌دهد. پیوست ۵ روند تحولات در تعداد کارکنان مؤسسات اعتباری در کشورهای مختلف اروپایی را نشان می‌دهد.

دارایی‌ها

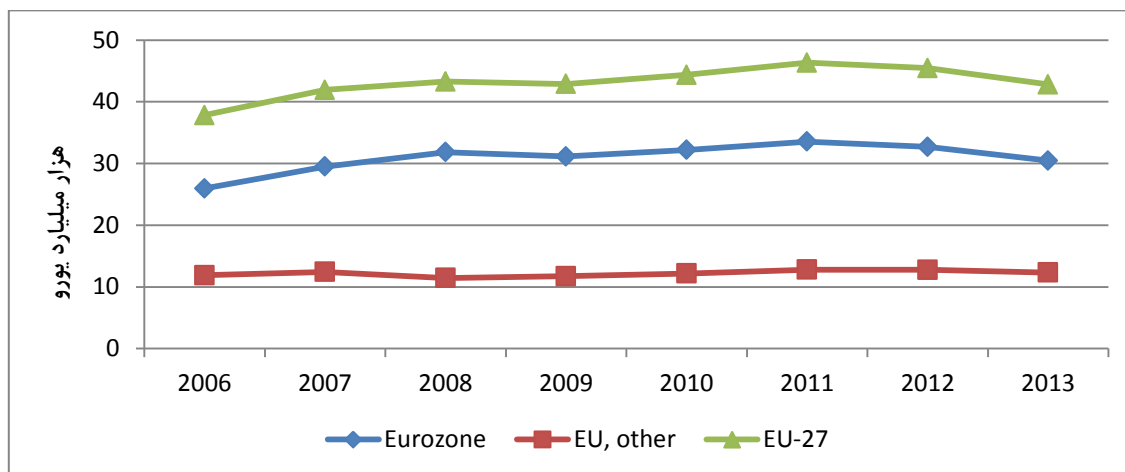
حجم دارایی‌های مؤسسات پولی و مالی^۹ حوزه یورو در سال ۲۰۱۳ با کاهش ۶/۹ درصدی به ۳۰،۳۵۴ میلیارد یورو رسید. این کاهش از جمله مشتمل بر ۲۹/۹ درصد در قبرس، ۱۳/۱ درصد در ایرلند، ۱۲/۵ درصد در فنلاند و ۱۱/۹ درصد در اسپانیا بود. همانطور که در نمودار ۲ مشاهده می‌شود، تغییر حجم دارایی‌ها در سال ۲۰۱۳ نسبت به ۲۰۰۸ یعنی قبل از وقوع بحران، نشان دهنده کاهش ۱/۱ درصدی برای کل اتحادیه اروپا، کاهش ۴/۳ درصدی برای حوزه یورو و رشد ۷/۹ درصدی برای حوزه غیر یورو است.

بیشترین کاهش دارایی طی سال‌های ۲۰۰۸-۲۰۱۳ را کشورهای ایرلند (منفی ۴۱/۳ درصد)، لوکزامبورگ (منفی ۲۸/۱ درصد) و قبرس (منفی ۲۴/۰ درصد) داشته‌اند که با افزایش در حجم دارایی دیگر کشورها تعدیل گردیده است. کشورهای فنلاند (۳۲/۶ درصد)، سوئد (۳۲/۵ درصد) و لهستان (۳۱/۲ درصد) بیشترین

^۹ Bank Assets include loans, reserves, investment securities and physical assets.

حجم افزایش در دارایی‌ها را داشته‌اند. پیوست ۶ اطلاعات کامل‌تر در مورد دارایی‌های مؤسسات پولی و مالی به تفکیک کشورها را ارائه می‌دهد.

نمودار ۲: دارایی‌های مؤسسات پولی و مالی در اتحادیه اروپا

مأخذ: بانک مرکزی اروپا

جدول ۱ تغییرات دارایی‌های ۳۰ بانک عمده اروپا را از سال ۲۰۰۷ تا سال ۲۰۱۲ نشان می‌دهد. مجموع دارایی‌های این ۳۰ بانک شاهد کاهش ۶/۳ درصدی از سال ۲۰۰۸ تا سال ۲۰۱۲ بوده است. در زمره بانک‌های بزرگی که شاهد کاهش وسیع در دارایی‌های خود بوده‌اند بانک‌های Commerzbank آلمان (منفی ۴۳/۴ درصد)، ABN Amro Group هلند (منفی ۴۰/۹ درصد)، Royal Bank Scotland بریتانیا (منفی ۳۵/۷ درصد)، Allied Irish Banks ایرلند (منفی ۳۲/۴ درصد)، Bayerische Landesbank آلمان (منفی ۲۸/۵ درصد)، KBC Group بلژیک (منفی ۲۷/۶ درصد)، UBS سوئیس (منفی ۲۲/۷ درصد)، Landesbank Group هلند (منفی ۱۶/۷ درصد)، Barclays بریتانیا (منفی ۱۴/۵ درصد) و ING Group هلند (منفی ۱۲/۲ درصد) به چشم می‌خورند. به استثنای Barclays، تمام بانک‌های فوق طی این سال‌ها کمک‌های دولتی دریافت کرده‌اند. گروه بانک‌های دریافت‌کننده این کمک‌ها شاهد ۲۲/۹ درصد کاهش دارایی بوده‌اند. در همین حال سایر بانک‌ها ۴/۰ درصد رشد کرده‌اند که از جمله می‌توان به DNB Group نروژ (۶۳/۸ درصد)، Standard Chartered بریتانیا (۵۵/۰ درصد)، Nordea Group سوئد (۴۲/۸ درصد)، Banco Santander اسپانیا (۲۱/۰ درصد) و BBVA اسپانیا (۱۷/۴ درصد) اشاره کرد. این رشد در مورد بانک Standard Chartered بریتانیا عمدتاً به واسطه حضور در آسیا بوده است.

جدول ۱: ارزش دارایی‌های ۳۰ بانک عمده اروپا (میلیارد یورو)

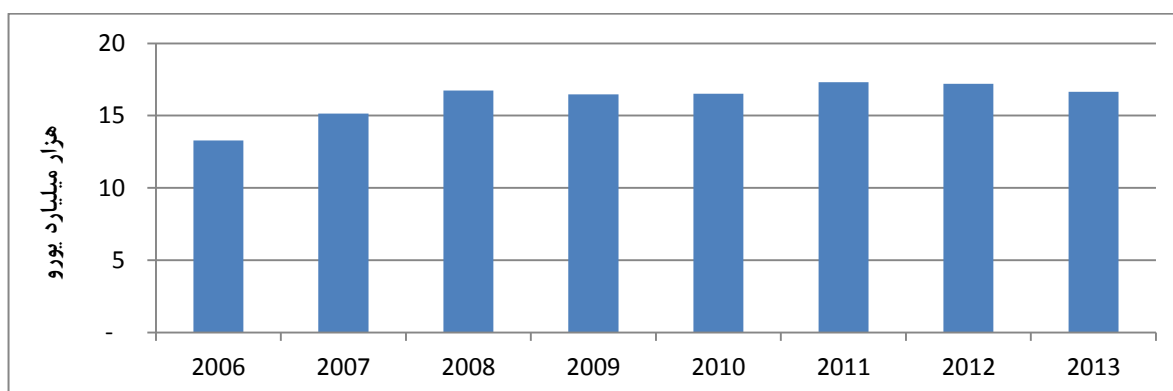
نام بانک	2007	2008	2009	2010	2011	2012	درصد رشد از ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲	کمک دولتی
ABN Amro Group (Netherlands)	1,025	667	469	380	405	394	-40.9	Yes
Allied Irish Banks (Ireland)	178	182	174	145	137	123	-32.4	Yes
Banque Population CdE (France)	707	1,144	1,029	1,048	1,138	1,148	0.3	Yes
Bayerische Landesbank (Germany)	416	421	339	316	309	301	-28.5	Yes
CaixaBank (Spain)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a		Yes
Commerzbank (Germany)	1,037	1,125	844	754	662	636	-43.5	Yes
Erste Group (Austria)	201	201	202	206	210	214	6.5	Yes
ING Group (Netherlands)	1,313	1,332	1,164	1,247	1,279	1,169	-12.2	Yes
KBC Group (Belgium)	356	355	324	321	285	257	-27.6	Yes
Landesbank Group (Netherlands)	443	448	412	374	373	373	-16.7	Yes
Lloyds Banking Group (UK)	1,389	1,177	1,158	1,157	1,163	1,139	-3.2	Yes
Royal Bank of Scotland (UK)	2,587	2,512	1,913	1,695	1,806	1,616	-35.7	Yes
UBS (Switzerland)	1,376	1,350	904	1,051	1,165	1,043	-22.7	Yes
Total State Aid Banks	11,028	10,914	8,932	8,694	8,932	8,413	-22.9	
Banco Santander (Spain)	913	1,050	1,111	1,218	1,252	1,270	21.0	No
Barclays (UK)	1,671	2,148	1,555	1,738	1,874	1,836	-14.5	No
BBVA (Spain)	502	543	535	553	598	638	17.5	No
BNP Paribas (France)	1,694	2,076	2,058	1,998	1,965	1,907	-8.1	No
Credit Agricole (France)	1,261	1,653	1,557	1,594	1,724	1,842	11.4	No
Credit Mutuel (France)	396	425	421	375	382	385	-9.4	No
Credit Suisse Group (Switzerland)	823	784	695	825	862	765	-2.4	No
Danske Bank (Denmark)	449	476	417	431	461	467	-1.9	No
Deutsche Bank (Germany)	1,925	2,202	1,501	1,906	2,164	2,012	-8.6	No
DNB Group (Norway)	186	188	220	239	275	308	63.8	No
HSBC (UK)	1,614	1,809	1,651	1,834	1,972	2,040	12.8	No
Intesa Sanpaolo (Italy)	573	636	625	657	639	673	5.8	No
Nordea Group (Sweden)	389	474	508	581	716	677	42.8	No
Rabobank Group (Netherlands)	571	612	607	653	732	752	22.9	No
Societe Generale (France)	1,072	1,130	1,024	1,132	1,181	1,251	10.7	No
Standard Chartered (UK)	226	311	305	386	462	482	55.0	No
UniCredit (Italy)	1,022	1,046	929	929	927	969	-7.4	No
Total Non-State Aid Banks	15,287	17,563	15,719	17,049	18,186	18,274	4.0	
Total of the 30 Banks	26,315	28,477	24,651	25,743	27,118	26,687	-6.3	

مأخذ: The State of the Banking Sector in Europe- OECD, Economics Department, January 2014

سپرده‌ها

حجم سپرده‌ها در مؤسسات پولی و مالی حوزه یورو تا سال ۲۰۱۱ در مجموع روندی تصاعدی داشت هرچند در آن سال سپرده‌ها در ایرلند ۱۸ درصد و در قبرس ۱۱ درصد سقوط کرده بودند. اما روند کاهشی سپرده‌ها در حوزه یورو در سال ۲۰۱۲ با ۰/۷ درصد شروع شد و در سال ۲۰۱۳ به ۳/۲ درصد رسید. در سال ۲۰۱۳ از جمله سپرده‌ها در قبرس ۲۹ درصد، در ایرلند ۱۷ درصد و در یونان ۱۶ درصد کاهش یافتند. نمودار ۳ روند تغییرات سپرده‌ها در حوزه یورو در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۳ را ارائه داده است.

نمودار ۳: میزان سپرده‌ها در حوزه یورو

مأخذ: بانک مرکزی اروپا

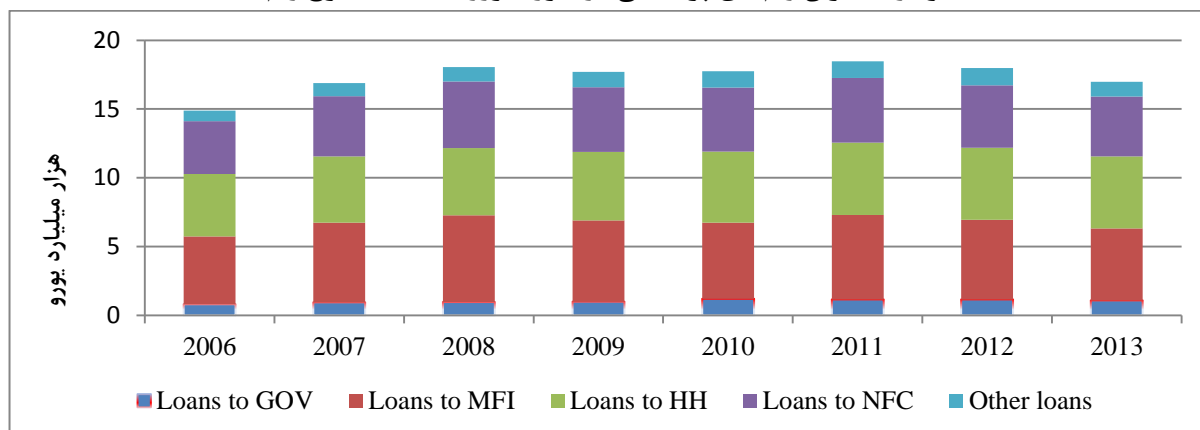
اطلاعات در مورد حجم سپرده‌ها در تک تک کشورهای اروپایی در سال‌های ۲۰۰۷-۲۰۱۳ در پیوست ۷ ارائه شده است.

وام‌ها

حجم وام‌های اعطا شده توسط مؤسسات پولی و مالی حوزه یورو که تا سال ۲۰۱۱ علی‌رغم کاهش در کشورهای یونان و ایرلند در حال افزایش بود، در سال ۲۰۱۲ با کاهش ۲/۶ درصدی به ۱۷,۹۸۸ هزار میلیارد یورو و در سال ۲۰۱۳ با کاهش ۵/۶ درصدی به ۱۶,۹۸۳ هزار میلیارد یورو رسید. در سال ۲۰۱۳ کشورهای قبرس با ۲۲ درصد، ایرلند با ۱۴ درصد، و اسپانیا و فنلاند هرکدام با ۱۳ درصد، بیشترین درصد کاهش در حجم وام را تجربه کرده‌اند. اما در کشورهای خارج از حوزه یوروی اتحادیه اروپا، حجم وام‌های اعطا شده تا سال ۲۰۱۲ (که آخرین سالی است که آمار آن منتشر شده) به طور مستمر در حال افزایش بوده است. روند وام‌های اعطا شده توسط مؤسسات پولی و اعتباری حوزه یورو با تفکیک آن‌ها به وام به دولت (GOV)، وام بین بانکی (MFIs)، وام به خانوارها (HH)، وام به کسب و کارها (NFC)^{۱۰} و دیگر وام‌ها در نمودار شماره ۴ نشان داده شده است. آمار وام‌ها به تفکیک کشور نیز در پیوست ۸ آورده شده است.

۱۰ Non-financial corporations

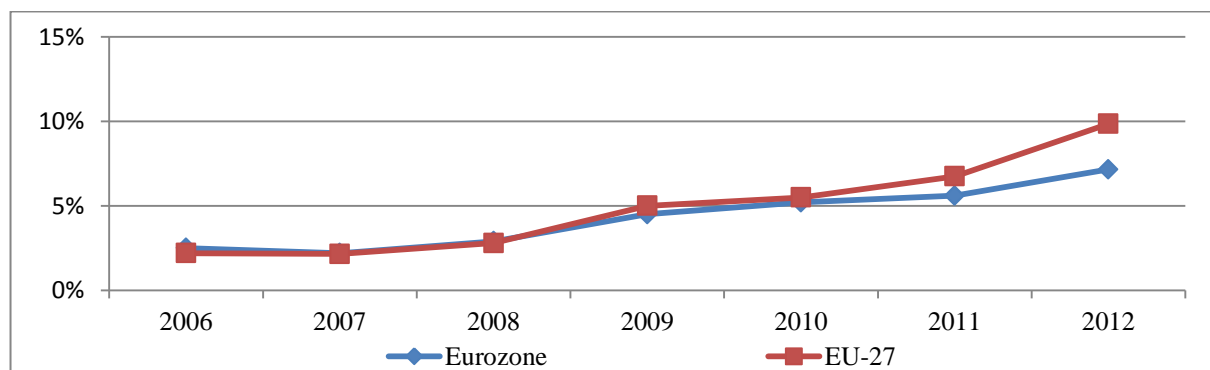
نمودار ۴: میزان وام‌های پرداختی در حوزه یورو به تفکیک نوع وام

مأخذ: بانک مرکزی اروپا

از جمله علل کاهش میزان وام دهی می‌توان به مواردی چون کاهش وام دهی بین بانکی و وثایق نامطمئن که اثرات منفی بر بازار داشته اشاره کرد. دلیل عمده دیگر کاهش موجودی وام‌ها، کاهش وام به کسب و کارها (NFC) است که در سال ۲۰۱۳ معادل ۱۹۳ میلیارد یورو (۴ درصد) کاهش یافته است. به نظر می‌رسد که در سال ۲۰۱۳، کمپانی‌های بزرگ اروپایی با کمبود منابع مالی مواجه نبوده‌اند بلکه به علت رکود موجود و نبود تقاضا از میزان دریافت وام بنگاه‌ها کاسته شده است. اعمال نفوذ در وام دهی بوسیله مقررات مالی جدید اروپا و برنامه‌های فروش وام بانک‌ها از دیگر دلایل کاهش وام‌ها در بانک‌های اروپایی بوده است. بر اساس آمار بانکداری منتشر شده توسط بانک جهانی در سال ۲۰۱۲، وام‌های ناخالص معوق و مشکوک الوصول (NPL)^{۱۱} در طی ۵ سال قبل تر در حال افزایش بوده است. در نمودار ۵ نسبت وام‌های مشکوک الوصول به کل وام‌ها ارائه شده است. مشاهده می‌شود که این نسبت برای کشورهای عضو حوزه یورو ۷/۲ درصد و برای کشورهای عضو اتحادیه اروپا ۹/۹ درصد بوده است.

نمودار ۵: نسبت وام‌های معوق و مشکوک‌الوصول به کل وام‌ها

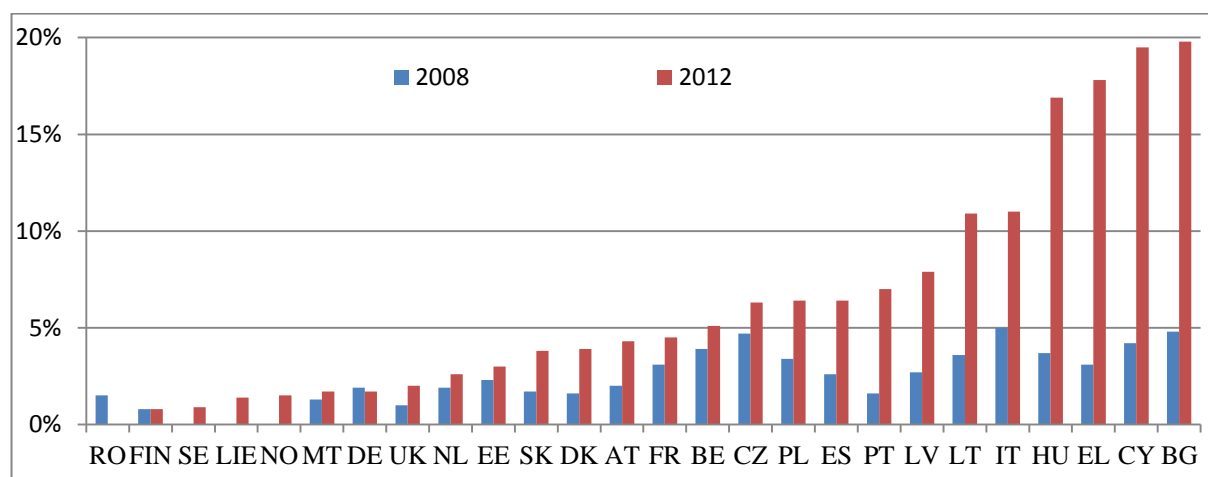

مأخذ: بانک جهانی

^{۱۱} A loan is nonperforming when payments of interest and principal are past due by 90 days or more

این تغییرات در معوقات بانکی و وام‌های مشکوک‌الوصول نشان‌دهنده وضعیت ضعیف اقتصادی است که از استقراض افراد حقیقی و حقوقی جلوگیری می‌کند. بخشی از دلیل کاهش کلی در ارزش وام‌ها نیز احتیاط بانک‌ها در وام‌دهی به مشتریان می‌باشد که باعث کاهش حجم کل وام‌ها شده است. نمودار ۶ به مقایسه رشد وام‌های مشکوک‌الوصول و معوق به تفکیک کشورها، در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۱۲ پرداخته و از جمله نشان می‌دهد که کشورهای بلغارستان، قبرس، ایرلند و مجارستان بیشترین رشد معوقات را داشته‌اند.

نمودار ۶: مقایسه نسبت حجم وام‌های مشکوک‌الوصول و معوق به کل وام‌ها به تفکیک کشورها^{۱۲}

مأخذ: Facts & Figures 2013, European Banking Federation

بالا تر بودن نسبت وام‌های معوق به کل وام‌ها از ۱۰ درصد، بانک را در معرض خطرات جدی قرار می‌دهد و زمانی این نرخ کاهش خواهد یافت که اقتصاد به ثبات برسد و قوانین بخش مالی بطور کامل اجرا گردد. با توجه به پیچیدگی مراحل ایجاد ثبات و شرایط اقتصادی نامطلوب موجود، کاهش این نرخ توسط کشورهای عضو اتحادیه اروپا چندین سال بطول خواهد انجامید.

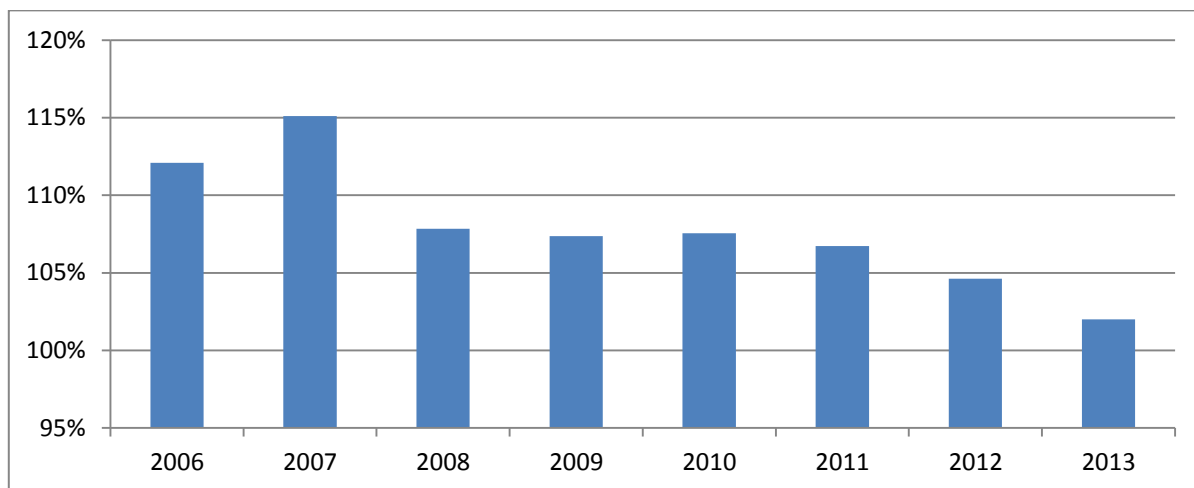
نسبت وام به سپرده

همانطور که نمودار ۷ نشان می‌دهد، نسبت وام‌ها به سپرده‌ها در مؤسسات پولی و مالی حوزه یورو از سال ۲۰۰۷ روند کاهشی داشته و از ۱۱۲ درصد در سال ۲۰۰۷ به ۱۰۲ درصد در سال ۲۰۱۳ رسیده است، یعنی نرخ کاهش در پایه وام سریع‌تر از کاهش در سپرده‌ها بوده است. این روند علی‌رغم افزایش این نسبت در سال‌های ۲۰۰۹-۲۰۱۳ از ۸۱ به ۱۲۱ درصد در قبرس و ۸۰ به ۹۲ درصد در یونان بوده است. اطلاعات نسبت وام به سپرده برای کشورهای مختلف بین سال‌های ۲۰۰۷-۲۰۱۳ در پیوست ۹ آمده و از جمله نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۱ این نسبت در فنلاند به ۱۸۳ درصد و در هلند به ۱۳۵ درصد رسیده بوده است.

^{۱۲} علائم اختصاری کشورها در پیوست ۱ ذکر شده است.

در گروه کشورهای خارج از حوزه یورو نیز این نسبت در کشورهای دانمارک و لتونی بالاتر از ۲۰۰ درصد بوده است.

نمودار ۷: نسبت وام به سپرده در کشورهای حوزه یورو

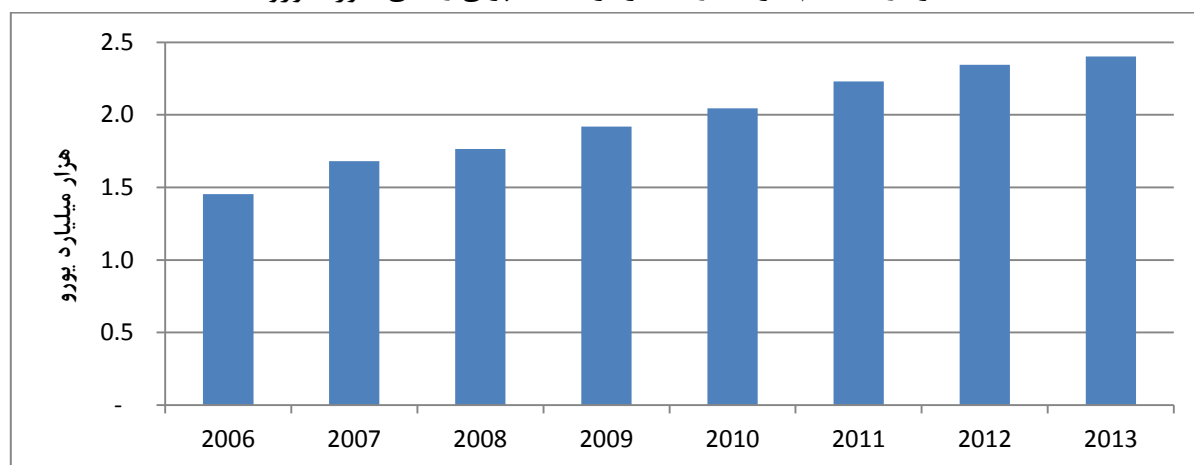

مأخذ: بانک مرکزی اروپا

سرمایه مؤسسات پولی و مالی

بانک‌های اروپایی برای مقابله با بحران مالی از ابزار افزایش سرمایه که با رشد اقتصادی نیز مرتبط است، استفاده کرده‌اند، بطوریکه در سال ۲۰۱۳ نسبت به سال ۲۰۰۸ سرمایه بانک‌ها ۳۶ درصد افزایش داشته است. سرمایه‌گذاری مطلوب بانک‌ها، وام‌دهی بانک‌ها را حمایت کرده و از این رو حائز اهمیت است. نمودار ۸ روند سرمایه مؤسسات پولی و مالی حوزه یورو را در سال‌های اخیر نشان می‌دهد. اطلاعات کامل‌تر در مورد سرمایه و ذخایر مؤسسات پولی و مالی به تفکیک کشور در پیوست ۱۰ آورده شده است.

نمودار ۸: حجم سرمایه و ذخایر مؤسسات پولی و مالی حوزه یورو

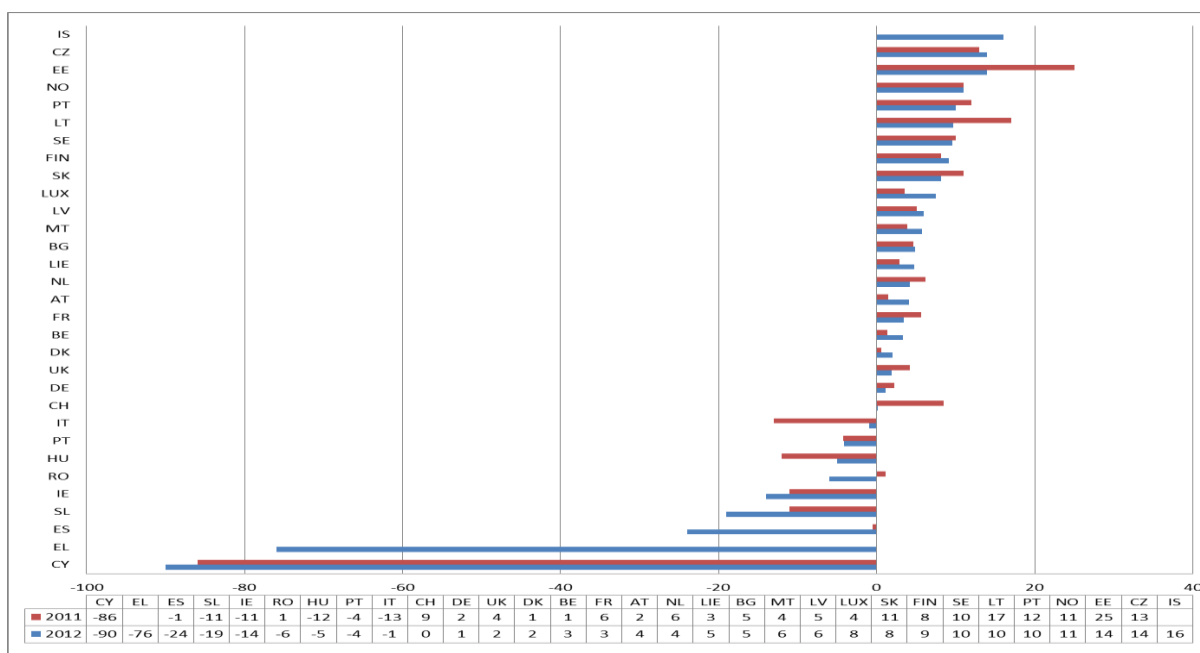

مأخذ: بانک مرکزی اروپا

بازدهی سهام

بحران مالی بازدهی سهام^{۱۳} بانک‌های اروپایی را به شدت تحت تاثیر قرار داده است. نمودار ۱۰ نرخ متوسط بازدهی سهام مؤسسات پولی و مالی در کشورهای اروپایی را در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ نمایش داده و حاکی از زیان‌دهی بیشتر این سهام در حوزه یورو در مقایسه با دیگر کشورهای اتحادیه اروپا است. این نمودار از جمله بیانگر آن است که در سال ۲۰۱۲ متوسط نرخ بازدهی سهام بانک‌ها در قبرس منفی ۹۰ درصد، در یونان منفی ۷۶ درصد، در اسپانیا منفی ۲۴ درصد و در پرتغال منفی ۴ درصد بوده است. اما در همین سال متوسط نرخ بازدهی سهام بانک‌ها در بسیاری از کشورهای خارج از حوزه یورو بالا بوده که از جمله می‌توان به رشد ۱۶ درصدی در ایسلند، ۱۱ درصدی در نروژ و ۱۰ درصدی در لهستان اشاره کرد.

نمودار ۹: نرخ متوسط بازدهی سهام بانک‌ها در کشورهای مختلف اروپایی در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ (درصد)

مأخذ: Facts & Figures 2013, European Banking Federation

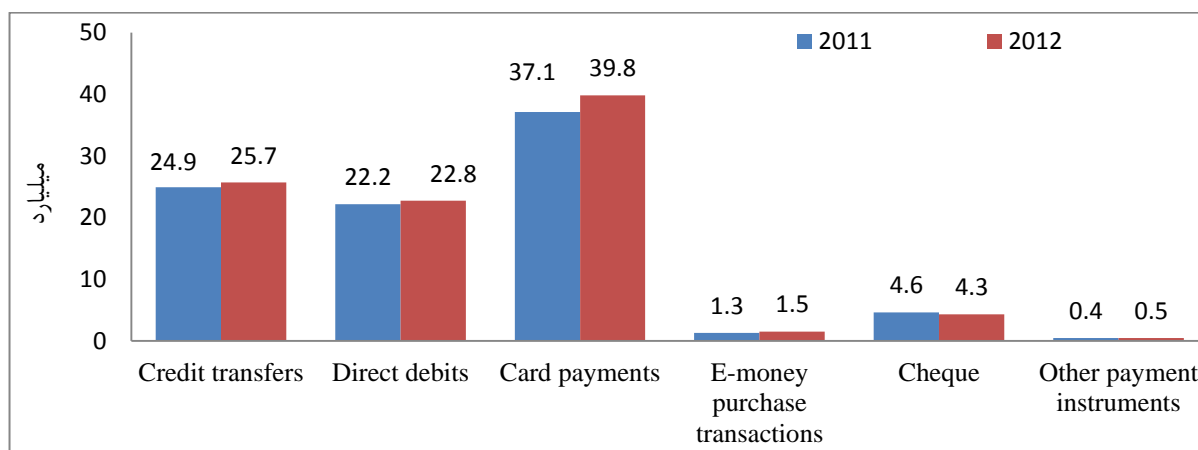
تحولات در ابزارهای پرداخت

در سال ۲۰۱۲، علیرغم وجود بحران مالی و انقباض ۰/۴ درصدی تولید ناخالص ملی در اتحادیه اروپا، تعداد مبادلات غیرنقدی و ارزش پول جابه‌جا شده به ترتیب ۴/۲ درصد و ۶/۳ درصد رشد داشته‌اند. این امر به معنای فاصله گرفتن فزاینده مردم و کسب و کارها از پرداخت‌های نقدی و جایگزینی آن با کارت می‌باشد. در سال ۲۰۱۲ تعداد دستگاه‌های POS ۱۰ درصد، تعداد کارت‌ها ۸ درصد، و ارزش اعتبار کارت‌ها ۶/۶

^{۱۳} Return on Equity

درصد افزایش داشته است. همزمان، برداشت‌های نقدی ۰/۲ درصد، تعداد دستگاه‌های خودپرداز ۰/۴ درصد و تعداد انتقالات انجام شده از طریق دستگاه‌های خودپرداز ۱/۷ درصد کاهش داشته‌اند. همچنین تعداد چک‌های دست نویس در اتحادیه اروپا ۷/۷ درصد و ارزش چک‌ها ۱۱/۶ درصد کاهش داشته است. نمودار ۱۰ میزان استفاده از ابزارهای پرداخت غیرنقدی - شامل نقل و انتقالات اعتباری، بدهی‌های مستقیم^{۱۴}، پرداخت با کارت، پول الکترونیکی^{۱۵}، چک و دیگر ابزارهای پرداخت - را در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ نشان می‌دهد.

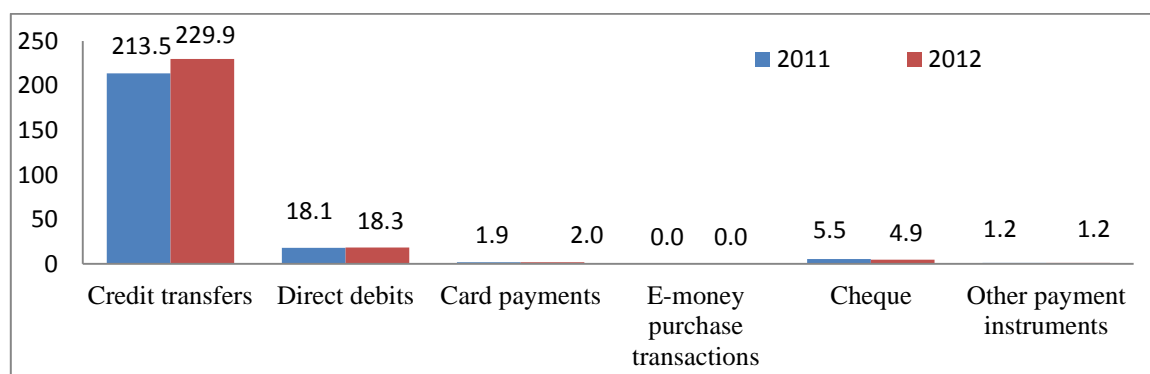
نمودار ۱۰: تعداد استفاده از ابزارهای پرداخت غیر نقدی به تفکیک ابزارهای پرداختی در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲

مأخذ: Facts & Figures 2013, European Banking Federation

بر اساس آمار بانک مرکزی اروپا، در سال ۲۰۱۲ تعداد خریدها با پول‌های الکترونیک ۱۸ درصد، و ارزش آنها نزدیک به ۳۰ درصد رشد داشته است. نمودار ۱۱ ارزش مبادلات غیر نقدی در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ را نمایش می‌دهد.

نمودار ۱۱: ارزش مبادلات غیر نقدی در اتحادیه اروپا به تفکیک ابزارهای پرداخت (میلیارد یورو)

مأخذ: Facts & Figures 2013, European Banking Federation

^{۱۴} Direct Debit is a financial transaction in which one person withdraws funds from another person's bank account.
^{۱۵} E-money, that involves the use of computer networks, the Internet and digital stored value systems.

علائم اختصاری کشورها

AT	Austria	(اتریش)	IT	Italy	(ایتالیا)
BE	Belgium	(بلژیک)	LIE	Liechtenstein	(لیختنشتاین)
BG	Bulgaria	(بلغارستان)	LT	Lithuania	(لیتوانی)
CH	Switzerland	(سوئیس)	LUX	Luxembourg	(لوکزامبورگ)
CZ	Czech Republic	(جمهوری چک)	LV	Latvia	(لتونی)
CY	Cyprus	(قبرس)	MT	Malta	(مالتا)
DK	Denmark	(دانمارک)	NO	Norway	(نروژ)
DE	Germany	(آلمان)	NL	Netherlands	(هلند)
EE	Estonia	(استونی)	PL	Poland	(لهستان)
EL	Greece	(یونان)	PT	Portugal	(پرتغال)
ES	Spain	(اسپانیا)	RO	Romania	(رومانی)
FI	Finland	(فنلاند)	SI	Slovenia	(اسلونی)
FR	France	(فرانسه)	SE	Sweden	(سوئد)
HU	Hungary	(مجارستان)	SK	Slovakia	(اسلواکی)
IE	Ireland	(ایرلند)	UK	United Kingdom	(انگلستان)
IS	Iceland	(ایسلند)			

تعداد مؤسسات پولی و مالی (MFIs)

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU – total						9,076	8,746
EU – Eurozone*	7,646	8,310	8,076	7,828	7,533	7,059	6,717
Austria	822	824	821	806	783	759	741
Belgium	126	121	121	123	122	118	116
Cyprus	216	164	156	153	143	137	103
Estonia	29	34	38	37	37	35	35
Finland	393	390	383	370	358	329	318
France	1,386	1,354	1,298	1,206	1,147	1,032	966
Germany	2,097	2,061	2,018	1,999	1,956	1,915	1,885
Greece	91	93	89	83	79	75	62
Ireland	332	781	727	696	590	570	554
Italy	863	853	833	808	785	728	714
Luxembourg	616	644	630	602	554	433	360
Malta	28	29	29	32	33	33	31
Netherlands	351	312	305	300	297	273	264
Portugal	180	178	169	164	159	158	162
Slovakia	38	40	40	43	44	31	30
Slovenia	30	28	28	28	29	28	29
Spain	358	477	427	413	415	368	345
EU - Other						2,017	2,029
Bulgaria							
Czech Republic							
Denmark							
Hungary							
Latvia							
Lithuania							
Poland							
Romania							
Sweden							
UK							
Rest of Europe							
Albania							
Andorra							
Armenia							
Azerbaijan							
Bosnia & Herzegovina							
Croatia							
FYR Macedonia							
Iceland							
Liechtenstein							
Moldova							
Monaco							
Montenegro							
Norway							
Russia							
Serbia							
Switzerland							
Turkey							
Ukraine							
Total Europe							

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا

*این آمار برای کل منطقه یورو اختلاف کمی با جمع آماری که برای کشورهای ذیل آن ذکر شده دارد و عیناً از مأخذ کپی برداری شده است.

تعداد مؤسسات اعتباری (CIs)

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU - Total	8,350	8,527	8,360	8,208	8,060	7,861	7,692
EU - Eurozone	6,405	6,615	6,475	6,351	6,209	6,018	5,846
Austria	803	803	790	780	766	751	731
Belgium	110	105	104	106	108	103	103
Cyprus	215	163	155	152	141	137	101
Estonia	15	17	18	18	17	16	31
Finland	360	357	349	338	327	313	303
France	808	728	712	686	660	639	623
Germany	2,026	1,989	1,948	1,929	1,898	1,869	1,842
Greece	63	66	66	62	58	52	40
Ireland	81	501	498	489	480	472	458
Italy	821	818	801	778	754	714	694
Luxembourg	155	153	147	146	141	141	147
Malta	22	23	23	26	26	28	27
Netherlands	341	302	295	290	287	266	253
Portugal	175	175	166	160	155	152	151
Slovakia	26	26	26	29	31	28	28
Slovenia	27	27	25	25	25	23	23
Spain	357	362	352	337	335	314	290
EU - Other	1,945	1,912	1,885	1,857	1,851	1,843	1,846
Bulgaria	29	30	30	30	31	31	30
Czech Republic	56	54	56	55	58	56	56
Denmark	189	171	164	161	161	161	161
Hungary	206	204	190	189	189	189	189
Latvia	31	34	37	39	31	29	91
Lithuania	80	84	85	87	92	94	63
Poland	718	712	710	706	700	695	691
Romania	45	45	44	42	41	39	39
Sweden	201	182	180	173	175	176	168
UK	390	396	389	375	373	373	358
Rest of Europe*	2,071	1,863	1,861	1,977	1,736		
Albania	17	16	16	16	16		
Andorra	5	5	5	5	5		
Armenia	22	22	22	21	21		
Azerbaijan	46	46	46	44	44		
Bosnia & Herzegovina		31	30	30	29		
Croatia	33	33	32	32	33		
FYR Macedonia		18	18	18			
Iceland	5		4				
Liechtenstein	15	15	15	16	16		
Moldova	16	16	15	15	15		
Monaco	40	41	37	35	36		
Montenegro	11	11	11	11	11		
Norway	139	145	148	145	139		
Russia	1,136	1,058	1,058	1,012	978		
Serbia	35	34	34	32	33		
Switzerland	330	327	325	320	312		
Turkey	46	45	45	49	48		
Ukraine	175			176			
Total Europe	10,421	10,390	10,221	10,185	9,796		

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا
*آمار کشورهای بی که موجود نبوده در جمع وارد نشده‌اند.

تعداد شعب مؤسسات اعتباری

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU - Total	234,038	238,411	233,188	231,159	223,960	218,460	
EU - Eurozone	186,668	188,346	184,397	183,133	177,301		
Austria	4,292	4,273	4,196	4,201	4,461		
Belgium	4,474	4,363	4,247	4,022	3,920		
Cyprus	930	931	939	920	911		
Estonia	274	268	223	211	201		
Finland	1,714	1,692	1,559	1,497	1,447		
France	39,239	39,537	38,381	38,855	38,392		
Germany	39,843	39,614	38,936	39,583	37,944	36,344	
Greece	3,872	4,122	4,102	4,026	3,864		
Ireland	1,189	926	1,260	1,195	1,136		
Italy	33,301	34,242	34,102	33,699	33,631	32,631	
Luxembourg	260	262	256	256	255		
Malta	106	112	115	114	106		
Netherlands	3,632	3,451	3,164	2,892	2,685		
Portugal	6,078	6,442	6,455	6,483	6,425		
Slovakia	1,179	1,267	1,241	1,238	1,051		
Slovenia	714	701	709	697	690		
Spain	45,571	46,143	44,512	43,244	40,182	38,182	
EU - Other	47,370	50,065	48,791	48,026	46,659		
Bulgaria	5,747	5,965	5,921	5,853	3,783		
Czech Republic	1,876	2,008	2,016	2,008	2,070		
Denmark	2,212	2,208	2,013	1,674	1,578		
Hungary	3,393	3,525	3,571	3,503	3,460		
Latvia	684	664	630	595	557		
Lithuania	973	980	979	960	684		
Poland	11,621	12,932	13,310	13,539	14,611		
Romania	6,350	7,385	6,435	6,179	6,054		
Sweden	2,008	2,047	1,970	1,958	2,108		
UK	12,506	12,351	11,946	11,757	11,754		
Rest of Europe*	59,100	60,714	59,854	84,813	62,487		
Albania	392	517	533	548	552		
Andorra	57	57	55	56	50		
Armenia	366	402	410	431	466		
Azerbaijan	485	567	627	608	666		
Bosnia & Herzegovina		1,015	739	955	972		
Croatia	1,191	1,252	1,281	1,282	1,268		
FYR Macedonia		409	428	436			
Iceland	94		129				
Liechtenstein							
Moldova	1,044	1,164	1,146	1,160	320		
Monaco	70	80	80	80	80		
Montenegro	176	89	85	85	85		
Norway	1,106	1,330	1,184	1,157	1,158		
Russia	39,163	41,554	40,672	41,284	40,510		
Serbia	2,435			2,487	2,461		
Switzerland	3,517	3,488	3,458	3,442	3,382		
Turkey	7,618	8,790	9,027	10,072	10,517		
Ukraine	1,386			20,730			
Total Europe	293,138	299,125	293,042	315,972	286,447		

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا

*آمار کشورهایی که موجود نبوده در جمع وارد نشده‌اند.

(CIs) تعداد کارکنان مؤسسات اعتباری

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU - Total	3,242,822	3,263,537	3,161,543	3,078,687	3,200,000	3,000,000	
EU - Eurozone	2,263,042	2,262,763	2,201,749	2,138,399	2,200,000	2,100,000	
Austria	77,731	78,754	77,246	78,098			
Belgium	67,080	65,985	63,723	61,861			
Cyprus	11,286	12,554	12,513	12,643			
Estonia	6,319	6,144	5,693	5,497			
Finland	25,025	25,699	24,879	23,353			
France	424,732	424,536	416,772	376,783		373,799	
Germany	691,300	685,550	673,500	667,900		33,244	
Greece	64,713	66,163	65,673	63,408			
Ireland	41,865	40,507	38,178	36,438			
Italy	340,443	338,035	323,407	321,081		309,179	
Luxembourg	26,139	27,208	26,416	26,255			
Malta	3,670	3,872	3,833	3,914			
Netherlands	114,424	116,000	110,000	108,000			
Portugal	60,979	62,377	61,595	61,550			
Slovakia	19,779	20,598	18,750	18,234			
Slovenia	12,051	12,284	12,188	11,995			
Spain	275,506	276,497	267,383	261,389		234,256	
EU - Other	979,780	1,000,774	959,794	940,288	937,756	938,758	
Bulgaria	30,953	33,258	34,290	34,133			
Czech Republic	40,037	39,882	38,394	38,359			
Denmark	49,644	52,830	50,101	47,739			
Hungary	41,905	43,620	42,609	41,526			
Latvia	12,826	13,905	12,365	11,534			
Lithuania	10,303	11,080	10,902	9,993			
Poland	173,955	188,969	183,064	184,858		10,311	
Romania	66,039	71,622	67,898	66,753		61,772	
Sweden	48,457	50,115	49,256	49,799		52,184	
UK	505,661	495,493	470,915	455,594			
Rest of Europe*	383,191	419,895	420,858	437,608	439,967		
Albania	5,206	6,332	6,384	6,426	6,713		
Andorra	1,272	1,391	1,522	1,700	2,078		
Armenia	6,812	8,211	8,402	9,147	10,059		
Azerbaijan	10,733	13,150	12,500	14,015	16,200		
Bosnia & Herzegovina		10,854	10,593	10,321	10,362		
Croatia	20,613	21,576	21,960	21,960	22,050		
FYR Macedonia		6,111	6,084	6,052			
Iceland	4,114		3,610				
Liechtenstein	1,883	1,964	1,930	1,959	1,955		
Moldova	9,851	11,319	10,884	10,933	11,169		
Monaco	2,700	2,481	2,700	2,353	2,497		
Montenegro	2,161	2,264	2,293	2,290	2,252		
Norway	20,066	20,281	20,866	21,358	21,341		
Russia							
Serbia	30,246	32,220	31,182	29,887	29,899		
Switzerland	109,000	110,143	107,546	108,000	108,100		
Turkey	158,534	171,598	172,402	191,207	195,292		
Ukraine							
Total Europe	3,626,013	3,683,432	3,582,401	3,516,295	3,577,723		

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا
*آمار کشورهایی که موجود نبوده در جمع وارد نشده‌اند.

دارایی‌های مؤسسات پولی و مالی (میلیارد یورو)

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU - Total	41,915	43,267	42,873	44,368	46,322	45,458	42,792
EU - Eurozone	29,494	31,831	31,144	32,207	33,534	32,695	30,453
Austria	885	1,060	1,030	979	1,010	975	917
Belgium	1,302	1,276	1,157	1,135	1,201	1,085	1,023
Cyprus	93	118	139	135	132	128	90
Estonia		22	21	20	19	20	20
Finland	307	396	399	480	644	600	525
France	7,120	7,711	7,657	7,827	8,399	8,076	7,879
Germany	7,592	7,893	7,436	8,305	8,393	8,227	7,529
Greece	392	465	493	515	477	442	407
Ireland	1,664	1,732	1,634	1,527	1,314	1,170	1,017
Italy	3,407	3,694	3,747	3,798	4,063	4,221	4,050
Luxembourg	1,169	1,272	1,117	1,054	1,099	962	915
Malta	38	43	42	50	51	54	50
Netherlands	2,168	2,232	2,217	2,261	2,427	2,487	2,250
Portugal	440	482	520	559	573	557	516
Slovakia	58	66	56	58	58	60	61
Slovenia	44	49	53	53	52	51	47
Spain	3,005	3,409	3,447	3,471	3,621	3,581	3,156
EU - Other	12,421	11,436	11,729	12,161	12,788	12,763	12,339
Bulgaria	31	37	38	40	42	45	46
Czech Republic	143	157	162	175	180	192	190
Denmark	971	1,090	1,105	1,130	1,145	1,158	1,041
Hungary	112	128	130	126	115	112	106
Latvia	31	32	30	30	29	29	29
Lithuania	24	27	26	26	25	24	24
Poland	234	263	274	311	310	355	345
Romania	72	85	86	91	92	91	89
Sweden	855	908	936	1,068	1,140	1,213	1,203
UK	9,970	8,727	8,959	9,175	9,708	9,559	9,266
Rest of Europe*	3,790	3,680	3,673	4,480	4,804		
Albania	6	7	6	7	8		
Andorra	13	16	13	13	14		
Armenia	2	2	2	3	4		
Azerbaijan	5	9	11	12	14		
Bosnia & Herzegovina	-	11	11	11	11		
Croatia	47	50	52	53	54		
FYR Macedonia	-	4	4	5			
Iceland	127		0				
Liechtenstein	30	37	37	42	45		
Moldova	2	3	2	3	3		
Monaco	79	51	75	78	83		
Montenegro	3	3	3	3	3		
Norway	394	391	580	642	718		
Russia	562	676	678	835	997		
Serbia	20	22	23	24	25		
Switzerland	2,090	2,067	1,803	2,170	2,327		
Turkey	329	331	373	490	498		
Ukraine	81			89			
Total Europe	45,705	46,947	46,546	48,848	51,126		

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا
*آمار کشورهایی که موجود نبوده در جمع وارد نشده‌اند.

سپرده‌های مؤسسات پولی و مالی (میلیارد یورو)

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU – Total	19,809	21,047	21,214	21,309	22,266	22,392	
EU – Eurozone	15,147	16,742	16,469	16,514	17,312	17,196	16,650
Austria	471	591	557	525	550	533	511
Belgium	696	687	634	625	672	637	618
Cyprus	48	75	93	88	78	74	53
Estonia		10	11	11	12	13	13
Finland	116	135	136	144	157	175	183
France	3,046	3,421	3,437	3,416	3,972	3,960	3,906
Germany	4,439	4,687	4,488	4,508	4,575	4,543	4,483
Greece	248	324	357	363	337	317	267
Ireland	356	694	664	681	560	466	386
Italy	1,811	1,987	2,003	2,091	2,198	2,298	2,303
Luxembourg	527	559	481	453	467	431	431
Malta	17	19	18	17	19	19	20
Netherlands	1,012	1,024	980	964	1,013	1,058	1,042
Portugal	256	289	292	332	344	321	309
Slovakia	44	49	41	42	43	44	45
Slovenia	33	38	41	38	38	37	32
Spain	1,956	2,213	2,247	2,228	2,252	2,270	2,050
EU - Other	4,662	4,305	4,745	4,795	4,954	5,188	
Bulgaria	20	21	22	24	27	29	
Czech Republic	95	102	109	119	122	132	
Denmark	260	302	277	281	281	291	
Hungary	57	60	63	60	57	60	
Latvia	9	10	9	10	9	10	
Lithuania	11	11	12	13	12	13	
Poland	155	160	174	194	190	222	
Romania	41	42	46	46	48	50	
Sweden	259	298	307	337	338	378	
UK	3,755	3,299	3,726	3,711	3,870	4,003	
Rest of Europe*	1,723	1,787	1,764	2,255	2,125		
Albania	5	5	5	6	7		
Andorra	10	14	11	11	11		
Armenia	1	1	1	2	2		
Azerbaijan	3	4	5	5	6		
Bosnia & Herzegovina	-	8	8	6	7		
Croatia	26	34	35	36	37		
FYR Macedonia	-	3	3	3			
Iceland	42	-	9				
Liechtenstein	19	15	25	26	29		
Moldova	1	2	1	2	2		
Monaco	29	30	25	24			
Montenegro	2	2	2	2	2		
Norway	180	156	164	186	224		
Russia	215	354	298	521	26		
Serbia	10	9	11	14	13		
Switzerland	933	937	932	1,111	1,474		
Turkey	209	213	229	261	285		
Ukraine	38			39			
Total EuropeEurope	21,532	22,834	22,978	23,564	24,391		

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا
*آمار کشورهای بی که موجود نبوده در جمع وارد نشده‌اند.

حجم وام‌های مؤسسات پولی و مالی (میلیارد یورو)

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU - Total	22,708	23,252	23,495	23,601	24,459	24,288	
EU - Eurozone*	16,900	18,056	17,702	17,762	18,477	17,988	16,983
Austria	508	626	613	581	610	588	553
Belgium	658	592	545	547	548	490	470
Cyprus	52	66	75	75	79	82	64
Estonia		19	18	16	15	16	16
Finland	168	190	197	215	287	303	264
France	3,672	3,946	3,955	4,018	4,430	4,418	4,332
Germany	4,513	4,757	4,547	4,612	4,693	4,660	4,429
Greece	237	274	286	340	308	267	246
Ireland	630	677	613	604	522	419	360
Italy	2,333	2,483	2,495	2,428	2,492	۲,۴۷۱	2,383
Luxembourg	477	525	436	431	467	409	393
Malta	10	11	12	15	16	16	15
Netherlands	1,174	1,201	1,237	1,209	1,367	1,369	1,268
Portugal	317	333	337	336	324	307	284
Slovakia	40	48	36	37	38	39	41
Slovenia	31	36	39	39	38	37	32
Spain	2,184	2,339	2,280	2,275	2,242	2,099	1,831
EU - Other	5,808	5,197	5,793	5,839	5,982	6,294	
Bulgaria	23	28	29	31	32	33	
Czech Republic	80	89	96	105	107	110	
Denmark	541	601	617	632	627	639	
Hungary	76	83	81	81	74	69	
Latvia	22	23	21	20	19	17	
Lithuania	19	22	20	19	19	19	
Poland	152	174	192	218	217	250	
Romania	63	71	66	67	68	65	
Sweden	488	487	527	614	633	686	
UK	4,344	3,619	4,144	4,052	4,186	4,406	
Rest of Europe**	2,704	۲,۷۶۲	2,435	3,111	3,336		
Albania	2	3	3	4	4		
Andorra	6	7	7	7	7		
Armenia	1	1	1	2	3		
Azerbaijan	4	6	9	9	10		
Bosnia & Herzegovina	-	8	7	7	8		
Croatia	29	34	34	37	37		
FYR Macedonia	-	3	3	3			
Iceland	79	-	11				
Liechtenstein	18	12	12	14	15		
Moldova	1	2	1	2	2		
Monaco	7	9	10	13	16		
Montenegro	2	3	2	2	2		
Norway	296	391	334	382	449		
Russia	341	480	371	547	687		
Serbia	10	13	14	16	19		
Switzerland	1,686	1,618	1,445	1,725	1,798		
Turkey	164	172	171	274	279		
Ukraine	58			67			
Total Europe	25,412	26,015	25,930	26,712	27,795		

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا

*این آمار برای کل منطقه یورو اختلاف کمی با جمع آماری که برای کشورهای ذیل آن ذکر شده دارد و عیناً از مأخذ کپی برداری شده است.

**آمار کشورهایی که موجود نبوده در جمع وارد نشده‌اند.

نسبت وام به سپرده در مؤسسات پولی و مالی (درصد)

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU - Total	115	110	111	111	110	108	
EU - Eurozone	112	108	107	108	107	105	102
Austria	108	106	110	111	111	110	108
Belgium	95	86	86	87	82	77	76
Cyprus	108	88	81	86	101	111	121
Estonia		182	159	139	125	127	122
Finland	145	140	144	150	183	173	144
France	121	115	115	118	112	112	111
Germany	102	101	101	102	103	103	99
Greece	95	84	80	94	91	84	92
Ireland	177	98	92	89	93	90	93
Italy	129	125	125	116	113	۱۰۸	103
Luxembourg	90	94	91	95	100	95	91
Malta	62	60	64	88	85	84	76
Netherlands	116	117	126	125	135	129	122
Portugal	124	115	115	101	94	96	92
Slovakia	92	97	87	88	89	88	92
Slovenia	92	94	96	102	101	100	101
Spain	112	106	101	102	100	92	89
EU - Other	125	121	122	122	121	121	
Bulgaria	115	133	132	129	119	114	
Czech Republic	84	87	88	88	88	83	
Denmark	208	199	223	225	223	220	
Hungary	133	138	129	135	130	115	
Latvia	244	230	233	200	211	170	
Lithuania	173	200	167	146	158	146	
Poland	98	109	110	112	114	113	
Romania	154	169	143	146	142	130	
Sweden	188	163	172	182	187	181	
UK	116	110	111	109	108	110	
Rest of Europe*	157	155	138	138	157		
Albania	40	60	60	67	57		
Andorra	60	50	64	64	64		
Armenia	100	100	100	100	150		
Azerbaijan	133	150	180	180	167		
Bosnia & Herzegovina		100	88	117	114		
Croatia	112	100	97	103	100		
FYR Macedonia		100	100	100			
Iceland	188		122				
Liechtenstein	95	80	48	54	52		
Moldova	100	100	100	100	100		
Monaco	24	30	40	54			
Montenegro	100	150	100	100	100		
Norway	164	251	204	205	200		
Russia	159	136	124	105			
Serbia	100	144	127	114	146		
Switzerland	181	173	155	155	122		
Turkey	78	81	75	105	98		
Ukraine	153			172			
Total Europe	118	114	113	113	114		

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا
*آمار کشورهایی که موجود نبوده در جمع وارد نشده‌اند.

سرمایه و ذخایر مؤسسات پولی و مالی (MFIs) (میلیارد یورو)

Countries	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU - Total	2,520	2,468	2,768	2,971	3,276	3,475	
EU - Eurozone	1,681	1,765	1,919	2,044	2,229	2,344	2,401
Austria	75	76	89	90	89	100	99
Belgium	65	56	56	55	56	57	62
Cyprus	10	10	11	13	11	15	16
Estonia		2	3	3	2	3	3
Finland	22	23	24	25	26	25	26
France	393	416	455	477	498	518	509
Germany	352	378	379	381	394	416	438
Greece	29	28	39	44	53	53	58
Ireland	75	74	90	111	127	136	129
Italy	265	276	294	349	380	373	390
Luxembourg	50	48	54	52	52	55	57
Malta	4	4	5	10	10	11	8
Netherlands	110	93	100	100	109	117	112
Portugal	35	37	43	43	41	50	52
Slovakia	5	6	7	7	8	8	9
Slovenia	4	4	4	4	4	4	4
Spain	206	242	270	283	367	403	428
EU - Other	839	703	849	927	1,047	1,131	
Bulgaria	3	4	5	5	5	6	
Czech Republic	14	15	17	19	20	22	
Denmark	61	60	61	62	58	61	
Hungary	9	9	10	10	9	10	
Latvia	3	2	2	2	2	3	
Lithuania	2	2	3	3	3	3	
Poland	28	28	36	42	41	50	
Romania	7	9	10	13	15	16	
Sweden	44	42	53	62	65	72	
UK	668	532	652	709	829	888	
Rest of Europe*	199	295	325	383	391		
Albania	1	1	1	1			
Andorra	1	1	1	1	1		
Armenia	0	1	1	1	1		
Azerbaijan	1	2	2	2	2		
Bosnia & Herzegovina		2	2	2	2		
Croatia	6	7	7	7	7		
FYR Macedonia		1	1	1			
Iceland	8	-	0				
Liechtenstein	2	2	3	4	5		
Moldova	0	1	0	1	1		
Monaco							
Montenegro	0	5	0	0	0		
Norway	20	18	29	34	42		
Russia	74	92	106	117	126		
Serbia	4	5	5	5	7		
Switzerland	30	119	116	127	138		
Turkey	43	39	50	65	59		
Ukraine	9			15			
Total Europe	2,720	2,763	3,093	3,353	3,667		

مأخذ: گردآوری شده از جداول مختلف در سایت بانک مرکزی اروپا
*آمار کشورهایی که موجود نبوده در جمع وارد نشده‌اند.